

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 21 februari 2017 met nummer RvVb/A/1617/0581
in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0345/SA/0335

Verzoekende partij	mevrouw Gabriella WOUTERS vertegenwoordigd door advocaat Ria HENS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 191
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN
Tussenkomenende partij	de heer Stijn VERHEYEN vertegenwoordigd door advocaat Philippe VAN WESEMAEL, met woonplaatskeuze op het kantoor te 1050 Brussel, Louizalaan 235

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 9 februari 2015 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 27 november 2014.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hoogstraten van 18 augustus 2014 niet ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomenende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het bouwen van een melkveeststal, sleufsilos, een mestvaalt en een elektriciteitscabine en het regulariseren van een sleufsilos op het perceel gelegen te 2320 Hoogstraten, Sint Lenaartseweg 60A en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie F, nummer 199W.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De Raad verwerpt met een arrest van 30 juni 2015 met nummer S/2015/0077 de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

De verzoekende partij dient tijdig een verzoek tot voortzetting in.

2.

De tussenkomenende partij verzoekt met een aangetekende brief van 9 maart 2016 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad stelt met een beschikking van 28 april 2016 vast dat het verzoekschrift tot tussenkomst op het eerste gezicht laattijdig is ingediend en dat de tussenkomende partij de mogelijkheid moet krijgen om hierover tegenspraak te voeren. De Voorzitter verleent aan de tussenkomende partij de toelating om in de debatten betreffende het ingestelde beroep tot vernietiging tussen te komen.

3.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient een laatste nota in. De tussenkomende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een tweede wederantwoordnota in. De verwerende partij dient een (tweede) laatste nota in. De tussenkomende partij dient een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 20 december 2016.

Advocaat Hilde VERMEIREN *loco* advocaat Ria HENS voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Philippe VAN WESEMAEL voert het woord voor de tussenkomende partij.

De verwerende partij verschijnt schriftelijk.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

De aanvraag kent een voorgeschiedenis.

De tussenkomende partij dient op 1 juli 2013 een eerste aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning tot het bouwen van een melkveestal, sleufsilos, een mestvaalt en een elektriciteitscabine, en het regulariseren van een sleufsilos.

Daarnaast dient de tussenkomende partij een aanvraag in tot het verkrijgen van een milieuvergunning voor het verder exploiteren en uitbreiden van het rundveebedrijf.

Het college van burgemeester en schepenen kent op 21 oktober 2013 een voorwaardelijke stedenbouwkundige vergunning toe.

De verzoekende partij tekent beroep aan tegen deze beslissing. Zij stelt tevens een landmeter aan om over te gaan tot het opmaken van een opmetingsplan. Zij stelt dat uit dit opmetingsplan blijkt dat de perceelsgrens niet correct is aangegeven waardoor de te regulariseren sleufsilos en de te bouwen sleufsilos in werkelijkheid dichter bij de perceelsgrens liggen dan aangegeven op het oorspronkelijke inplantingsplan.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar komt in zijn verslag van 30 januari 2014 tot het besluit dat de aanvraag niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Volgens hem dient het dossier te worden aangevuld met een motivering waarom het bedrijf niet aan de

andere zijde kan worden gerealiseerd en een verduidelijking van de toegangen naar het bedrijf. Bijgevolg adviseert hij het beroep in te willigen en de vergunning te weigeren.

De verwerende partij willigt het beroep echter niet in en verleent bij beslissing van 13 maart 2014 de vergunning overeenkomstig de voorgebrachte plannen.

De verzoekende partij dient op 16 juni 2013 bij de Raad een beroep tot schorsing en vernietiging in tegen deze beslissing. Deze procedure is gekend onder rolnummer 1314/0642/SA/3/0604.

2.

Hangende de procedure voor de Raad dient de tussenkomenende partij op 6 juni 2014 (datum van het ontvangstbewijs) bij het college van burgemeester en schepenen van Hoogstraten een nieuwe, aangepaste, aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning.

Het is deze aanvraag die tot de bestreden beslissing leidt. Zij omvat de volgende werken:

- het bouwen van een melkveestal
- het bouwen van een mestvaalt tegen de achtergevel van de nieuwe melkveestal
- het bouwen van twee nieuwe sleufsilos
- het regulariseren van een bestaande sleufsilos
- het plaatsen van een elektriciteitscabine

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 september 1977 vastgestelde gewestplan 'Kortrijk', gelegen in agrarisch gebied.

Het perceel is gelegen nabij (op ongeveer 500 m) het habitatrichtlijngebied 'Heesbossen, Vallei van Marke en Merkse en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop'.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 2 juli 2014 tot en met 31 juli 2014, dient de verzoekende partij een bezwaarschrift in.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar brengt op 12 augustus 2014 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling brengt op 31 juli 2014 een ongunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hoogstraten verleent op 18 augustus 2014 de stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomenende partij met volgende voorwaarden:

“ ...

1. *het college van burgemeester en schepenen per aangetekende brief op de hoogte te brengen van het begin van de handelingen waarvoor vergunning is verleend, ten minste 8 dagen voor de aanvatting van die handelingen.*
2. *de eventueel aan te leggen verharde- op of inritten uit te voeren in opbrekbare materialen (gedeelte openbaar domein).*
3. *de pas van de vloer niet hoger te brengen dan maximum 20cm boven de kruin van de weg.*
4. *de gewestelijke hemelwaterverordening na te leven.*
5. *het advies van Pidpa-Riolering strikt na te leven.*
6. *het advies van de Vlaamse Milieumaatschappij strikt na te leven*
7. *het advies van de brandweer strikt na te leven*

8. *het advies van het Agentschap Wegen en Verkeer strikt na te leven.*
 9. *het advies van de Dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Antwerpen strikt na te leven*
 10. *de beplanting zoals opgenomen in het erfbeplantingsplan opgemaakt door de tuin- en landschapsarchitect van de Hooibeekhoeve uit te voeren in het eerstvolgende plantseizoen na uitvoering van de gevraagde werken. De beplanting moet doorlopend en op vakkundige wijze worden onderhouden teneinde zijn afscherpende functie optimaal te behouden.*
 11. *De beplanting uit te breiden zoals in rood aangeduid op het erfbeplantingsplan en op het inplantingsplan, en de betonplaat zoals aangeduid in rode kleur op het inplantingsplan wordt uitgebroken.*
 12. *de gracht tussen de eigendommen, zoals aangeduid in rode kleur op het inplantingsplan terug open te maken teneinde wateroverlast voor de burens op het perceel met huisnummer 60 (kadastraal sectie F, nrs. 199Y en 199Z - 1ste afdeling) te voorkomen,*
 13. *alle eventuele aanpassingen aan het openbaar domein moeten voorafgaandelijk schriftelijk aangevraagd worden bij het stadsbestuur. Alle werken uitgevoerd op openbaar domein moeten conform advies van het stadsbestuur uitgevoerd worden. Alle eventuele kosten voor aanpassingswerken aan het openbaar domein zijn ten laste van de bouwheer.*
- ...

Ingevolge het verkrijgen van deze vergunning deelt de tussenkomende partij bij schrijven van 19 september 2014 aan de Raad mee dat zij in de zaak gekend onder rolnummer 1314/0642/SA/3/0604 verzaakt aan de vergunning.

Met het oog op de duidelijkheid in het rechtsverkeer en de rechtszekerheid vernietigt de Raad de beslissing van de verwerende partij van 13 maart 2014 bij arrest van 14 oktober 2014 met nummer A/2014/0707.

3.

Ondertussen tekent de verzoekende partij op 26 september 2014 administratief beroep aan bij de verwerende partij tegen de op 18 augustus 2014 verleende vergunning.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 20 november 2014 om het beroep deze keer niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen.

Na de hoorzitting van 25 november 2014 beslist de verwerende partij op 27 november 2014 om het beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen. De verwerende partij beslist als volgt:

“ ...

Beoordeling voorliggende aanvraag:

Bijkomende informatie leert dat een alternatieve uitbreiding van het bedrijf aan de linkerzijde van de bestaande gebouwen niet mogelijk is. Een andere lokalisatie op de percelen 199D2 en 195M zijn niet mogelijk, omdat Stijn Verheyen geen eigenaar is van het perceel 198M, dat beide percelen scheidt. De beschikbare oppervlakte op het perceel 199D2 alleen is onvoldoende om de voorgestelde melkveestall en de sleufsilo's op te richten. Als gevolg moet de aanvrager de historische kadastrale grenzen van zijn perceel volgen om een uitbreiding te realiseren.

Desondanks zullen de bestaande en nieuwe gebouwen een ruimtelijk en functioneel geheel vormen. De nieuwe melkveestal wordt opgericht op 30m van de bestaande rundveestal. Beide gebouwen worden met elkaar verbonden door middel van de bestaande en de nieuwe bedrijfsverharding. Deze verharding in zijn geheel staan in verhouding tot de omvang en de aard van de bedrijfsactiviteiten. De bijkomende verharde oppervlakte wordt bovendien voldoende gecompenseerd (hemelwaterput, infiltratie, ...).

Het nieuwe gebouwencomplex (bedrijfswoning + rundveestallen + melkveestal + sleufsilo's) zal landschappelijk worden geïntegreerd door middel van meerdere groenschermen. De erfbeplanting dient te worden uitgevoerd zoals op de plannen.

Hoewel de nieuwe constructies deels worden voorzien in mogelijk overstromingsgevoelig gebied, blijkt uit de relevante adviezen (VMM, DIW en Pidpa) dat de voorgestelde uitbreiding geen negatieve impact zal hebben op de waterhuishouding.

Hieronder zal bovendien worden beargumenteerd dat de aanvraag verenigbaar is met de onmiddellijke omgeving en geen onaanvaardbare hinder zal veroorzaken voor beroepers.

1) Allereerst moet worden vastgesteld dat de woning van beroepers oorspronkelijk bij het bedrijf hoorde als bedrijfswoning en slechts een vijftien jaar geleden hiervan afgesplitst werd. In alle redelijkheid wordt geoordeeld van beroepers, die bewust in agrarisch gebied en in de nabijheid van een bestaand landbouwbedrijf (zijn blijven) wonen, een zekere tolerantie mag verwacht worden ten opzichte van de activiteiten, die eigen zijn aan de bedrijfsvoering van een normaal landbouwbedrijf.

Hierbij kan nog worden opgemerkt dat in 2008 een stedenbouwkundige vergunning werd verleend voor het oprichten van een jongveestal, dit ter hoogte van de woning van beroepers. Hoewel beroepers rechtstreeks zicht hebben op deze jongveestal hebben zij hiertegen geen beroep aangetekend.

2) Het is een pluspunt dat de mestvaalt (inclusief de opvang van de mestsappen) in voorliggende aanvraag wordt voorzien aan de achterzijde van de melkveestal en niet ter hoogte van de achterste perceelsgrens van beroepers. Door de gewijzigde inplanting, op ruim 105m van de achterste perceelsgrens, geeft de mestvaalt geen aanleiding tot onaanvaardbare hinder (geur, stof, lawaai, visueel). De mestsappen worden opgevangen in de mestkelder van de melkveestal.

3) Bijkomende informatie leert ook dat de toename van het aantal transporten langs de voorgestelde toegangsweg de leefbaarheid van beroepers niet in het gedrang brengt.

Als gevolg van de uitbreiding wordt het aantal transporten van en naar het bedrijf geschat op gemiddeld 454 transporten per jaar, die deels gebruik maken van de linkse toegangsweg ter hoogte van de woning van de aanvrager en grotendeels gebruik maken van de rechtse toegangsweg ter hoogte van de woning van beroepers. Een gemiddeld aantal van 454 transporten/jaar komt neer op gemiddeld 9 transporten per week. Deze transporten vinden overdag en verspreid plaats, ze worden dus niet geconcentreerd op 1 dag. Het gaat voornamelijk om mesttransporten (260/jaar), aangevuld met melk-, vee- en voedertransporten, die de toegangsweg enkel zullen gebruiken om van en naar het landbouwbedrijf te rijden. Het 'laden en lossen' vindt plaats op de verharde ruimte tussen de rundveestal en de melkveestal, op ruime afstand van de woning van beroepers.

Hierbij is het ook belangrijk om te vermelden de rechtse toegangsweg, die zowel op het perceel van de aanvrager als op het perceel van beroepers loopt, reeds sinds de overname van het bedrijf als een gemeenschappelijk toegangsweg functioneert. Bovendien werd deze toegangsweg ook voor de overname, toen de woning van beroepers als bedrijfswoning deel uitmaakte van het landbouwbedrijf, gebruikt als toegangsweg voor transporten van en naar het bedrijf.

4) Met betrekking tot de (geur)hinder van de sleufsilo's moet worden vastgesteld dat deze zich bevinden op ruim 65m van de woning van beroepers. Tussen de woning van beroepers en de sleufsilo's bevinden zich ook nog leegstaande stallen (eigendom van beroepers), die reeds een buffer vormen tussen de silo's en de woning. Het gedeelte van het weiland dat tussen het woonhuis en bedrijfsgebouwen van beroepers ligt en het perceel waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt momenteel ingericht als een ponyweide, en vormt een bijkomende buffer tussen de aanvraag en de eigendommen van beroepers.

Bovendien voorziet de aanvraag ter hoogte van de meest nabije sleufsilo een groenscherm om eventuele hinder te milderen. Bijkomende voorwaarden kunnen de hinder tot een aanvaardbaar minimum beperken:

- Het groenscherm naar links moeten worden doorgetrokken tot aan de gemeenschappelijke toegangsweg, zodat er zich een groenscherm bevindt ter hoogte van de volledige achterste perceelsgrens van beroepers. Een deel van de betonverharding dient hiervoor verwijderd te worden.
- Het volledige groenscherm ter hoogte van de achterste perceelsgrens van beroepers moet minstens 6m breed zijn, bestaan uit een streekeigen beplanting van hoogstammige bomen aangevuld met een dichte onderbegroeiing van struiken.
- De te regulariseren sleufsilo moet worden afgebroken.

Tenslotte kan ook nog verwezen worden naar het vorige en het huidige milieuvergunningsdossier, waarin wordt gesteld dat geur afkomstig van de groenvoederopslag (in de sleufsilo's) kan vermeden worden mits een goede bedrijfsvoering. De BBT-studie bij de milieuvergunningsaanvraag voorziet enkele technische maatregelen om vervuiling van run-off van de kuilplaat te beperken, zodat bodem- en grondwaterverontreiniging vermeden wordt. Dit heeft ook een positief effect op het voorkomen/beperken van ongedierte. Ook het feit dat het voeder zo droog mogelijk wordt ingekuild en dat de siloplaat voornamelijk wordt gebruikt voor gras, maïs en pulp, zorgt ervoor dat de hinder beperkt wordt. De sappen hiervan afkomstig zullen immers in de mestkelder van de nieuwe stal komen.

5) De aanvraag voorziet ook een afwateringskanaal ter hoogte van de achterste perceelsgrens op eventuele wateroverlast op het perceel van beroepers te vermijden. Bijkomend wordt verwezen naar de voorwaardelijk gunstige adviezen m.b.t. tot de waterhuishouding.

6) De te regulariseren en niet op te richten constructies zullen geen nadelige visuele impact hebben het perceel van beroepers.

Enerzijds is er de specifieke ligging van de woning beroepers, die volledig wordt omring door eigen bedrijfsgebouwen en de in 2008 vergunde jongveestal, waartegen zij geen beroep aantekenden. Beroepers hebben met andere woorden geen rechtstreeks en

volledig uitzicht op het stuk weiland waar de voorgestelde uitbreiding zal plaatsvinden. Het voorgestelde groenscherm vormt een visuele buffer ten opzichte van de sleufsilos. Door het doortrekken van de groenscherm (op te leggen als voorwaarde) wordt ook de melkveestal uit het zicht van beroepers onttrokken.

Anderzijds moet worden vastgesteld dat de constructies worden uitgevoerd in duurzame en esthetische materialen, die reeds in de omgeving en zowel op het perceel van de aanvrager als beroepers worden waargenomen. De melkveestal heeft de typische vormgeving van een agrarisch bedrijfsgebouw, zoals deze reeds op het perceel van de aanvrager en beroepers worden aangetroffen. Er is geen sprake van een visueel-vormelijke stijlbreuk.

7) Tenslotte wordt het standpunt van de beroeper dat de aanvraag de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone zal aantasten niet bijgetreden.

De aanvraag situeert zich op een ruime afstand (ongeveer 550m) van een habitatrichtlijngebied 'Heesbossen, Vallei van Marke en Merkse en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop'. De voorziene uitbreiding wordt verder van het habitatrichtlijngebied voorzien ten opzichte van de bestaande bedrijfsgebouwen. Op 31 juli 2013 liet de aanvrager in het kader van het milieuvergunningsdossier een passende beoordeling opmaken waaruit blijkt duidelijk dat de effecten op de omgeving verwaarloosbaar zijn.

...

Dit is de bestreden beslissing.

4.

Ondertussen verkrijgt de tussenkomen partij de gevraagde milieuvergunning bij beslissing van de verwerende partij van 17 oktober 2013. De verzoekende partij tekent ook tegen deze beslissing beroep aan.

In het kader van de beroepsprocedure trekt de tussenkomen partij de milieuaanvraag gedeeltelijk in voor wat betreft de drie sleufsilos en de mestvaalt. Bij besluit van 28 mei 2014 verklaart de Vlaamse minister van leefmilieu het beroep gedeeltelijk gegrond en verleent zij enkel de milieuvergunning voor de rundveestal en de elektriciteitscabine.

De verzoekende partij dient tegen dit besluit een beroep tot schorsing en vernietiging in bij de Raad van State. Bij arrest van 6 november 2014 (nr. 229.081) wijst de Raad van State het verzoek tot schorsing af. Bij arrest van 20 oktober 2016 (nr. 236.191) vernietigt de Raad van State de milieuvergunning.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

A. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de tussenkomende partij

De tussenkomende partij is de aanvrager van de vergunning. Hij beschikt over het vereiste belang.

B. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het verzoek tot tussenkomst

De voorzitter van de Raad stelt met een beschikking van 28 april 2016 vast dat het verzoekschrift tot tussenkomst op het eerste gezicht laattijdig is ingediend en dat de tussenkomende partij de mogelijkheid moet krijgen om hierover tegenspraak te voeren.

Standpunt van de partijen

1.

De tussenkomende partij zet in haar schriftelijke uiteenzetting uiteen dat zij het aangetekend schrijven van de Raad van 11 maart 2015 nooit heeft ontvangen door problemen met de postbedeling. Zij legt een verklaring neer van de vzw Dierengezondheidszorg en een e-mailbericht waaruit blijkt dat zij zich beklaagd heeft bij bpost.

De tussenkomende partij verwijst naar artikel 61 Procedurebesluit op basis waarvan de Raad bij ontstentenis van een betekening een latere tussenkomst kan toestaan, als die tussenkomst de procedure niet vertraagt.

2.

De verzoekende partij werpt in haar (tweede) wederantwoordnota de onontvankelijkheid van de tussenkomst op wegens laattijdigheid. Zij meent dat artikel 61 Procedurebesluit niet van toepassing is aangezien het inleidend verzoekschrift wel degelijk werd betekend aan de tussenkomende partij bij aangetekend schrijven van 11 maart 2015.

Het is niet omdat dit schrijven door de tussenkomende partij niet werd afgehaald en vervolgens door de post werd teruggestuurd naar de griffie van de Raad dat er van een betekening geen sprake zou zijn. Er is volgens de verzoekende partij geen sprake van overmacht.

3.

De tussenkomende partij verwijst in haar laatste nota naar vaststaande rechtspraak van de Raad die stelt dat de strengheid van het decreet in geval van overmacht of onoverwinnelijke dwaling kan worden gemilderd.

De tussenkomende partij meent dat uit de door haar bijgebrachte stukken een overmachtssituatie blijkt.

Beoordeling door de Raad

Met een aangetekende brief van 10 maart 2015 heeft de griffier aan de tussenkomende partij een afschrift van het verzoekschrift betekend.

Met een aangetekende brief van 9 maart 2016 verzoekt tussenkomende partij om in de procedure tot vernietiging te mogen tussenkomen.

Een verzoekschrift tot tussenkomst wordt ingediend binnen een vervalt termijn van twintig dagen die ingaat de dag na de dag van de betekening van een afschrift van het verzoekschrift, met toepassing van artikel 61, §1 Procedurebesluit.

De betekening met een aangetekende brief wordt, behoudens bewijs van het tegendeel, geacht plaats te vinden op de werkdag die valt na de datum van de poststempel van de aangetekende brief. De datum van aanbieding door de postdiensten geldt, niet de feitelijke kennisneming van de beveiligde zending op een later tijdstip. Deze regeling is vervat in artikel 6 Procedurebesluit.

De termijn voor de tussenkomende partij om een verzoekschrift tot tussenkomst in te dienen verstreek derhalve op dinsdag 31 maart 2015.

Onverminderd het algemeen rechtsbeginsel dat de strengheid van het decreet in geval van overmacht of onoverwinnelijke dwaling kan worden gemilderd, is de Raad van oordeel dat de door de tussenkomende partij ingeroepen redenen niet aanvaard kan worden als overmacht of onoverwinnelijke dwaling.

Overmacht kan slechts voortvloeien uit een gebeurtenis buiten de wil om van degene die zich erop beroept en die door deze noch kon worden voorzien, noch vermeden, en die niet het gevolg is van nalatigheid of gebrek aan voorzorg van zijnerzijde.

Uit hogervermeld feitenrelaas blijkt dat zowel bij de verwerende partij als bij de Raad beroep werd aangetekend tegen een eerste vergunning, dat ook beroep werd aangetekend tegen de milieuvergunning en dat administratief beroep werd aangetekend tegen de tweede vergunning. Uit de argumentatie en de stukken die de tussenkomende partij bijbrengt, blijkt dat de tussenkomende partij wist dat er problemen waren met de postbedeling. Gelet op deze voorgaanden mag van de tussenkomende partij verwacht worden dat zij met de nodige zorgvuldigheid haar belangen opvolgt en indien nodig gepaste voorzorgen neemt. Zij had zelf het initiatief kunnen nemen om er zich van te vergewissen of er tegen de bestreden beslissing binnen de wettelijk voorziene termijn al dan niet beroep was aangetekend bij de Raad. Terwijl zij wist dat er problemen waren met de postbedeling, heeft zij nagelaten dergelijk stap te zetten.

Bovendien dateert haar verzoekschrift tot tussenkomst van bijna een jaar na de betekening, terwijl de tussenkomende partij geen enkele toelichting verschaft omtrent de redenen van dit lange tijdsverloop. In dergelijke omstandigheden kan geen overmacht aanvaard worden.

Het verzoek tot tussenkomst is laattijdig en derhalve onontvankelijk. De tussenkomende partij wordt hierna de aanvrager genoemd.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij roept de schending in van de artikelen 4.7.13 en 4.7.14 VCRO, artikel 16 van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning (hierna: Besluit Dossiersamenstelling); artikel 4.7.15 VCRO, artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsaanvragen en aanvragen tot verkavelingswijziging (hierna: Besluit Openbare Onderzoeken), de artikelen 16, §1 en 36ter, §3 van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997 (hierna: Natuurdecreet), van de Programmatische Aanpak van Stikstofdeposities, van het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

De verzoekende partij stelt dat er bij de aanvraag geen passende beoordeling was gevoegd en dat de aanvraag dus onontvankelijk was. De verzoekende partij merkt op dat de inrichting nabij het habitatrictlijngebied 'Heesbossen, Vallei van Marke en Merkske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop' gelegen is en dat artikel 36ter, §3 van het Natuurdecreet vereist dat een aanvraag die een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze speciale beschermingszone kan veroorzaken aan een passende beoordeling wordt onderworpen. Artikel 16 van het Besluit Dossiersamenstelling vereist dat de passende beoordeling bij de aanvraag wordt gevoegd. Zij verwijst tevens naar artikel 16, §1 van het Natuurdecreet. De verzoekende partij stelt vast dat door het gebrek aan passende beoordeling de vergunningsaanvraag aldus onvolledig en onontvankelijk was en dat de regels omtrent het openbaar onderzoek werden geschonden.

De verzoekende partij merkt nog op dat de passende beoordeling opgemaakt in het kader van de milieuvergunningsaanvraag geen deel uitmaakte van het administratief dossier en niet werd voorgelegd in het kader van het openbaar onderzoek naar aanleiding van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. De verwerende partij kon volgens de verzoekende partij dan ook niet naar deze passende beoordeling verwijzen in de bestreden beslissing. Anderzijds blijkt hieruit wel dat de inrichting wel degelijk een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze speciale beschermingszone kan veroorzaken en dat het aanvraagdossier een passende beoordeling had moeten bevatten.

2.

De verwerende partij antwoordt dat artikel 36ter, §3 van het Natuurdecreet enkel een passende beoordeling vereist wanneer er effectief betekenisvolle effecten te verwachten zijn en dat dit bij deze aanvraag niet het geval was. Zij vervolgt dat de inrichting op ruime afstand van het habitatrictlijngebied gelegen is en de uitbreiding nog verder af gelegen is.

De verwerende partij verwijst vervolgens naar de passende beoordeling opgemaakt in het kader van de milieuvergunningsaanvraag en stelt dat daaruit bleek dat de effecten op de omgeving verwaarloosbaar zijn. Zij verwijst tevens naar het auditorsverslag opgesteld naar aanleiding van het beroep van de verzoekende partij tegen de milieuvergunning, waarin gesteld werd dat de verzoekende partij geen belang heeft bij een middel waarin het gebrek aan passende beoordeling bij het openbaar onderzoek wordt opgeworpen wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat er geen wezenlijke negatieve effecten te verwachten zijn.

Tenslotte merkt de verwerende partij nog op dat de aanvrager in graad van beroep een passende beoordeling heeft bijgebracht, zodat zij met kennis van zaken over de aanvraag heeft kunnen beslissen.

3.

De verzoekende partij voegt in haar (tweede) wederantwoordnota nog toe dat de afweging of al dan niet een passende beoordeling noodzakelijk is, via een voortoets kan gebeuren waarvoor op het moment van het indienen van de aanvraag een online instrument bestond.

De verzoekende partij merkt op dat het niet is omdat een passende beoordeling een jaar voordien bij een milieuvergunningsaanvraag werd ingediend, dat bij de voorliggende stedenbouwkundige vergunningsaanvraag geen passende beoordeling diende te worden gevoegd. De effecten op de omgeving en het nabijgelegen habitatrichtlijngebied kunnen enkel worden beoordeeld op basis van een bijgevoegde en actuele passende beoordeling.

Tenslotte verwijst de verzoekende partij naar de omzendbrief /LNE/2015/1 van 20 februari 2015 waaruit volgt dat de aanvraag onvolledig is.

4.

De verwerende partij antwoordt in haar (tweede) laatste nota dat het argument van het ontbreken van de voortoets een onontvankelijke uitbreiding van het middel is. Bovendien betreft deze online voortoets een hulpmiddel en geen juridisch bindend instrument. Het niet uitvoeren van een dergelijke voortoets kan niet leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing.

Beoordeling door de Raad

1.

Het wordt door de partijen niet betwist dat er geen passende beoordeling bij de voorliggende stedenbouwkundige aanvraag was gevoegd en dat deze evenmin deel uitmaakte van het dossier dat onderworpen werd aan het openbaar onderzoek.

Het wordt evenmin betwist dat de aanvrager in het kader van het administratief beroep, en dus na het openbaar onderzoek en nadat de verzoekende partij het gebrek aan passende beoordeling had opgeworpen als bezwaar in haar administratief beroepschrift, alsnog een passende beoordeling bij het dossier voegde zodat de verwerende partij dit bij haar beoordeling kon betrekken.

De verzoekende partij houdt voor dat de passende beoordeling deel had moeten uitmaken van het dossier dat aan het openbaar onderzoek onderworpen werd.

2.

Artikel 4.7.15, §1 VCRO luidt als volgt:

“ ...

De Vlaamse Regering bepaalt welke vergunningsaanvragen onderworpen zijn aan een openbaar onderzoek, onverminderd artikel 4.4.1, eerste lid. Aanvragen voor een vergunning waarvoor een milieueffectenrapport moet worden opgemaakt, zijn te allen tijde aan een openbaar onderzoek onderworpen. Hetzelfde geldt voor vergunningsaanvragen op grond van artikel 4.4.6, artikel 4.4.10 tot en met 4.4.23, en artikel 4.4.26, §2.

... ”

Uit artikel 3 van het Besluit Openbare Onderzoeken volgt dat de aanvraag aan een openbaar onderzoek moest onderworpen worden. Dit wordt op zich ook niet betwist door de partijen, en gebeurde ook.

Het openbaar onderzoek bestaat onder meer uit het ter inzage leggen van de vergunningsaanvraag en zijn bijlagen bij de diensten van het betrokken gemeentebestuur. Het openbaar onderzoek heeft tot doel, enerzijds, om degenen die bezwaren zouden hebben tegen het aangevraagde de mogelijkheid te bieden hun bezwaren en opmerkingen kenbaar te maken, en anderzijds, om aan de bevoegde overheden de nodige inlichtingen en gegevens te verstrekken opdat zij met kennis van zaken zouden kunnen oordelen. De formaliteit van het openbaar onderzoek is een substantiële pleegvorm.

Het voorwerp van de aanvraag, dit wil zeggen de handelingen waarvoor vergunning wordt aangevraagd, mag in beginsel niet gewijzigd worden in de loop van de vergunningsprocedure. Het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning op basis van een aanvraag die na de indiening ervan essentiële wijzigingen heeft ondergaan, zou immers meebrengen dat het openbaar onderzoek en desgevallend de adviesverlening door de gespecialiseerde instanties worden uitgehouden.

Noch de VCRO noch de uitvoeringsbesluiten ervan verzetten er zich echter tegen dat een aanvrager lopende de aanvraag aanvullende gegevens en informatie ter beschikking stelt van de vergunningverlenende overheid en dit ter verduidelijking van reeds ingediende stukken en in antwoord op of als reactie op een negatief advies of bezwaar. Meer nog laat artikel 4.3.1, §1, tweede lid VCRO zelfs het opleggen van voorwaarden en een beperkte aanpassing van de ter beoordeling voorgelegde plannen toe om een aanvraag in overeenstemming te brengen met het recht of met de goede ruimtelijke ordening. Deze mogelijkheden gelden uiteraard niet voor stukken die essentieel zijn voor een volledige en correcte inschatting van de aanvraag. Wanneer belanghebbenden bij de uitoefening van hun inzage- en bezwaarrecht geen kennis kunnen krijgen van gegevens of documenten die essentieel zijn om de omvang en mogelijke gevolgen van de aanvraag in te schatten, zou dit immers een uitholling van het openbaar onderzoek inhouden.

3.

Artikel 36ter Natuurdecreet bepaalt:

“ ...

§3 Een vergunningsplichtige activiteit die, of een plan of programma dat, afzonderlijk of in combinatie met één of meerdere bestaande of voorgestelde activiteiten, plannen of programma's, een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, dient onderworpen te worden aan een passende beoordeling wat betreft de betekenisvolle effecten voor de speciale beschermingszone.

De verplichting tot het uitvoeren van een passende beoordeling geldt ook indien wegens het verstrijken van de lopende vergunning van de vergunningsplichtige activiteit een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd.

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het opstellen van de passende beoordeling.

[...]

§4 De overheid die over een vergunningsaanvraag, een plan of programma moet beslissen, mag de vergunning slechts toestaan of het plan of programma slechts goedkeuren indien het plan of programma of de uitvoering van de activiteit geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken speciale beschermingszone kan veroorzaken. De bevoegde overheid draagt er steeds zorg voor dat door het opleggen van voorwaarden

er geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan ontstaan.

...

De inrichting is gelegen op ongeveer 500 meter van het habitatrictlijngebied "Heesbossen, Vallei van Marke en Merkske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop".

In het kader van de milieuvergunningsaanvraag liet de aanvrager op 31 juli 2013 een passende beoordeling "bouw- en milieuvergunningsaanvraag bouw van een nieuwe melkveestal" opstellen door een erkend MER-deskundige fauna en flora. Het wordt niet betwist dat deze passende beoordeling niet ter inzage heeft gelegen tijdens het openbaar onderzoek naar de stedenbouwkundige aanvraag, maar dat de aanvrager deze beoordeling wel in het kader van het administratief beroep aan het dossier liet toevoegen.

In de passende beoordeling wordt gesteld dat onder meer de depositie van verzurende en vermistende stoffen door de ammoniakemissie, een relevant te onderzoeken effect is van het geplande project.

De bestreden beslissing stelt omtrent de passende beoordeling als volgt:

"...

7) Tenslotte wordt het standpunt van de beroeper dat de aanvraag de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone zal aantasten niet bijgetreden.

De aanvraag situeert zich op een ruime afstand (ongeveer 550m) van een habitatrictlijngebied 'Heesbossen, Vallei van Marke en Merkske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop'. De voorziene uitbreiding wordt verder van het habitatrictlijngebied voorzien ten opzichte van de bestaande bedrijfsgebouwen. Op 31 juli 2013 liet de aanvrager in het kader van het milieuvergunningsdossier een passende beoordeling opmaken waaruit blijkt duidelijk dat de effecten op de omgeving verwaarloosbaar zijn.

..."

De passende beoordeling blijkt aldus essentiële informatie te bevatten teneinde de aanvraag correct te kunnen inschatten. De omstandigheid dat de passende beoordeling besluit dat de effecten op de natuurwaarden in de omgeving "verwaarloosbaar tot gering negatief" zullen zijn en dat er geen sprake zal zijn van een significante aantasting van het habitatrictlijngebied, doet daaraan geen afbreuk.

Door deze passende beoordeling niet ter inzage van belanghebbenden te leggen, werd aan deze belanghebbenden, waaronder de verzoekende partij, de mogelijkheid ontnomen om over de passende beoordeling eventuele bezwaren te formuleren. Dit is zeker van belang, aangezien een passende beoordeling de instandhouding van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone in de leefomgeving van de verzoekende partij betreft. De bestreden beslissing schendt zodoende de voorschriften inzake het openbaar onderzoek en artikel 36ter Natuurdecreet.

Het middel is gegrond.

B. Overig middel

Het eerste middel wordt niet onderzocht aangezien dit in de huidige stand van het geding niet tot een ruimere vernietiging kan leiden.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de heer Stijn VERHEYEN is onontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 27 november 2014, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een melkveeststal, sleufsilo's, een mestvaalt en een elektriciteitscabine en het regulariseren van een sleufsilo op het perceel gelegen te 2320 Hoogstraten, Sint Lenaartseweg 60A en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie F, nummer 199W.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 275 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 21 februari 2017 door de tweede kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Bart VOETS

Hilde LIEVENS